

Område: Regional Udvikling
Afdeling: Strategi og analyse
Journal nr.: 10/1155
Dato: 5. januar 2011
Udarbejdet af: Birger Christensen
E-mail: Birger.Christensen@regionsyddanmark.dk
Telefon: 76631900

Notat Regional UdviklingsPlan 2012-15 - Forslag til initiativområder

I det følgende beskrives et forslag til det indholdsmæssige fokus i den Regionale UdviklingsPlan. Papiret skal hjælpe til at fokusere arbejdet, så det sigter strategisk og rigtigt. Der er således ikke lagt vægt på at belyse alle RUP-elementer, herunder de formelle krav og koblingen til terminologien i den nuværende Regionale UdviklingsPlan.

Kick off konferencen og de hidtidige møder mellem kommunerne og Region Syddanmark har tegnet et billede af enighed om RUP'ens rolle og kommunernes engagement. Der tegner sig også en forståelse for udfordringerne og sigtelinjerne for den nye RUP. Der er herefter behov for at foretage det første skridt i en fokusering af RUP'ens indhold - altså en fastlæggelse af RUP'ens **initiativområder**. Senere skal de konkrete initiativer så udvikles.

I øvrigt skal der arbejdes på en model for opfølgning på visionen, altså RUP'ens overordnede mål, der samlet udtrykkes ved "det gode liv". Nærmer vi os målene? Hvordan ligger vi i forhold til sammenlignelige regioner i Danmark og i andre lande? Hvordan ligger de forskellige egne/kommuner? Der arbejdes på et sæt indikatorer med inspiration fra internationale velfærdsmodeller, og som aktuelt er på dagsordenen i lande som Canada, Australien og England.

Argumentationen i papiret følger vejen fra vision til initiativer.

Den Regionale UdviklingsPlan 2012-15

1. **Visionen: Det gode liv**
2. **Det strategiske mål: Det innovative samfund [arbejdstitel]**
3. **Initiativerne: Udvikling af og bedre udnyttelse af rammebetingelser**

1. Visionen: Det gode liv

Visionen for Syddanmark er det gode liv, som beskrives i den første Regionale UdviklingsPlan fra 2007:

"Gennem Regional UdviklingsPlan tager regionsrådet et ansvar for at samle alle relevante parter i fælles bestræbelser på at sikre, at alle regionens borgere får rum til det gode liv. Rum, ikke bare forstået som geografiske rammer, men som sfærer for udfoldelse, kreativitet og eftertanke. Der skal kort sagt gives rum til en tilværelse, der er meningsfuld for det enkelte menneske."

Rammerne for det gode liv kan ses som sammensat af følgende 5 dimensioner:

- Bo og leve
- Viden og læring
- Vækst og velstand
- Oplevelser og fritid
- Sammenhæng og tilgængelighed

2. Strategisk mål for RUP 2012-15: Det innovative samfund [arbejdstitel]

Hvad er vigtigst at arbejde med i den kommende RUP for at fremme det gode liv?

På kick off konferencen den 24. august 2010 var nytænkning og innovation et omdrejningspunkt for debatten om den fremtidige indsats. Vel at mærke nytænkning og innovation over en bred front. Innovationen skal forstærkes ikke alene i toppen men også i bredden, således at man både løfter livskvaliteten og styrker grundlaget for fremtidig vækst og omstilling. De hidtidige møder mellem Region Syddanmark og kommunerne har også vist tilslutning til dette fokus.

Den nuværende udviklingsplan lægger klart op til, at vi skal bygge på Syddanmarks særlige ressourcer:

"Vi skal udnytte vores unikke position som den eneste landfaste, danske grænseregion, vi skal drage fordel af vores beliggenhed i forhold til omverdenen – både infrastrukturelt og gennem de mange samarbejder og partnerskaber, vi deltager i – og vi skal udnytte, at vi er en mangfoldig region med mere end ét vækstcenter.

Også vores kulturmiljøer og naturmæssige styrkepositioner adskiller os fra de øvrige regioner. Vadehavet, Vesterhavet, Lillebælt og Det Sydfynske Øhavs kvaliteter er attraktive rammer for både turismeerhvervet, bosætningen og friluftslivet.

Samlet skal Regional UdviklingsPlan sikre regionens aktører råderum til at udvikle løsninger på tværs af sektorområder og geografi – både lokalt, regionalt, nationalt og internationalt. Løsninger, som til sammen styrker Syddanmarks særkender og kvaliteter og sikrer os vækst og velstand, nu og i fremtiden."

De globale udfordringer og tendenser har forstærket behovet for innovation og handling men stadig med opmærksomhed på de syddanske ressourcer og særkender.

10 pejlemærker fra kick off konferencen 24. august 2010

1. Tænk globalt: Verdensklasse eller unikt
2. Innovation på alle områder – vi kan ikke leve af lille forskningselite
3. Vælg nogle få regionale Fyrtårne/spydspidser som drivkraft
4. Fyrtårne skal være synlige og kendte
5. Opmærksomhed på et samfund med hurtige beslutninger og omstillingsevne
6. Generel højnelse af uddannelsesniveaue blandt unge og i arbejdsstyrken
7. Bosætning – målrettet udvikling af attraktivitet med kultur og fritidsliv
8. Målrettet udvikling af infrastruktur og tilgængelighed
9. Bedre udnyttelse af mulighederne i forhold til Tyskland
10. Sammenhæng i indsatsen på tværs af sektorer, regions- og kommunegrænser

Det foreslås at supplere visionen med et strategisk mål, der skal gælde for netop RUP 2012-15. Det strategiske mål i RUP 2012-15 kunne være udvikling af "Det innovative samfund" [arbejdstitel]. Det strategiske mål skal sætte fælles retning på initiativerne i den nye udviklingsplan.

3. Initiativerne

RUP'ens initiativer skaber grundlag for fælles handling. RUP'ens initiativdel beskriver videns- og udviklingsaktiviteter, som parterne er enige om at engagere sig i inden for udvalgte områder. Disse udviklingsaktiviteter sigter på, at der undervejs eller efter RUP'ens vedtagelse iværksættes konkrete handlinger med implementering af rammebetingelser for borgere og virksomheder. RUP'en i sig selv beskriver ikke konkrete projekter eller anlæg.

Initiativområder

De nye initiativer vil tage afsæt i Syddanmarks udfordringer og flytte os i retning af det fælles strategiske mål, jf. ovenfor. Initiativerne vil blive udviklet og formuleret gennem arbejdet med forslaget til den nye RUP. Dette vil ske gennem en dialogproces mellem Region Syddanmark, kommunerne og andre nøgleaktører.

Det foreslås, at arbejdet koncentrerer sig om nogle få initiativområder, hvor der er bredt engagement og en vilje blandt aktørerne til at bruge kræfter. Herved sikres også et fornuftigt samspil mellem RUP'en og de kommunale planstrategier.

På baggrund af en samlet vurdering af udfordringer, muligheder og aktørernes udmeldinger foreslås at det videre arbejde med den Regionale UdviklingsPlan medvirker til fokusering af initiativer inden for nedenstående 4 områder.

Der foreslås at initiativerne fokuseres inden for:

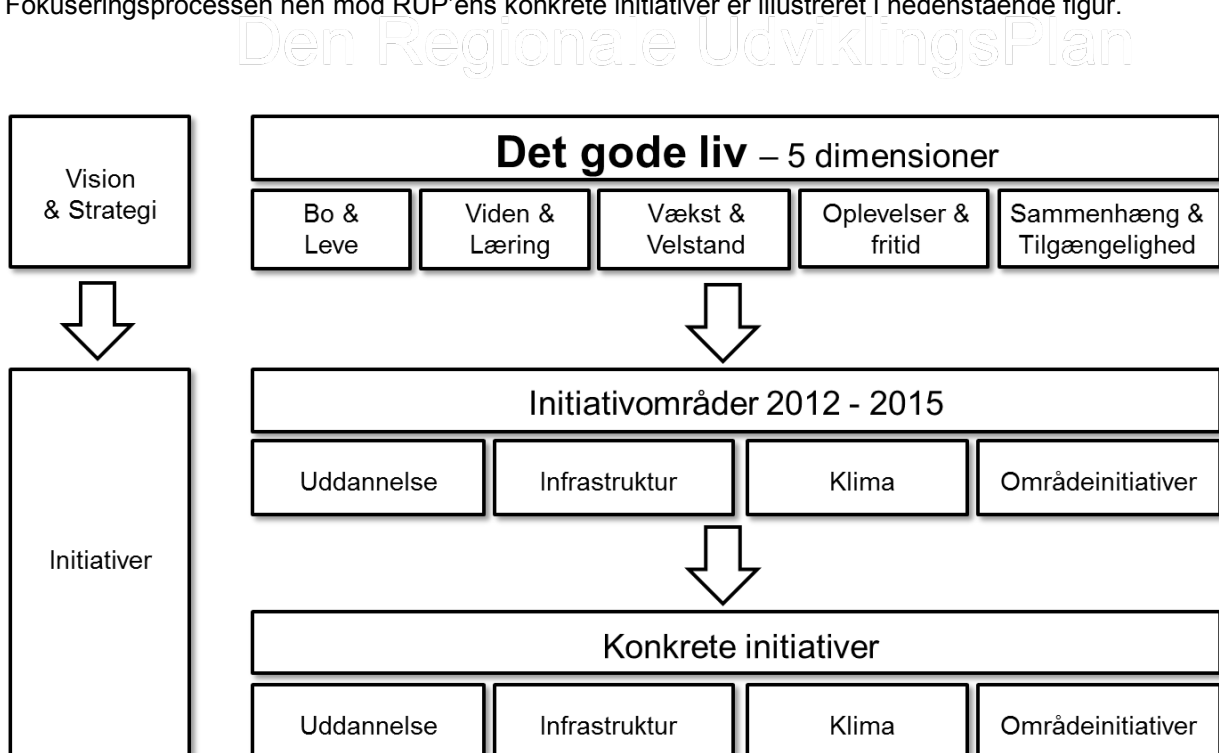
- Infrastruktur, nye trafikløsninger og udviklingsmuligheder**
Syddanmarks og de forskellige egnes tilgængelighed er helt afgørende for, hvordan Det Gode Liv kan udfoldes og udvikles. Trafiksystemerne er under pres for nye løsninger, og store beslutninger i den overordnede infrastruktur er besluttet eller på vej. Der er blandt nøgleaktører bevidsthed om behovet for fælles indsats.
- Nye veje i uddannelserne**
Uddannelse er både en del af det gode liv og en forudsætning for vækst. For få tager en ungdomsuddannelse, og uddannelsesniveaue er for lavt i arbejdsstyrken. Initiativer til at ændre dette billede ligger ikke kun inden for uddannelsesområdet, men kan f.eks. handle om transport, attraktive bymiljøer og kulturaktiviteter.
- Nye løsninger til klimaudfordringerne**
De globale klimaudfordringer stiller nye krav til virksomheder, boliger og den offentlige infrastruktur. Levevilkårene påvirkes forskelligt i de forskellige områder, men vilkår og nye løsninger er langt fra udforsket. Der er tale om et område, der vil fordrage kolossale offentlige investeringer i de kommende år. Udvikling af løsninger og koncepter med udbredelsespotentialer har stor interesse ikke mindst blandt kommunerne.
- Nyskabende områdeinitiativer**
For 4-5 forskellige geografiske områder iværksættes en initiativudvikling, der skal løfte og udbrede gode initiativer i hvert område. Initiativer bør som tommelfingerregel omfatte mindst 4 kommuner. Initiativudviklingen skal have fokus på nyudvikling og have blik for udnyttelse af områdets ressourcer på tværs af sektorer og kommunegrænser. Initiativer vil således berøre alle rammer for det gode liv, jf. afsnit 1, men vægten på de forskellige elementer vil afhænge af områdets ressourcer og strategier.

Initiativerne, der beskrives i RUP'en, vil være annoncering af viden- og samarbejdsprocesser inden for udvalgte dele af ovenstående initiativområder.

Inddelingen i henholdsvis overordnede regionale initiativer og områdeinitiativer er i tråd med politiske signaler fra kommunalt hold.

Den direkte erhvervsindsats, bl.a. Vækstforums strategi er en præmis for RUP, men initiativerne inden for de 4 områder vil også forbedre rammerne for vækst og velstand. Dermed kan den Regionale UdviklingsPlans initiativarbejde også give inspiration til Vækstforums arbejde med erhvervsstrategi og handlingsplaner og evt. lede til en projektudvikling, der også kan medfinansieres af Vækstforum.

Fokuseringsprocessen hen mod RUP'ens konkrete initiativer er illustreret i nedenstående figur.

Initiativernes kvalitet

RUP'ens initiativer er videns- og udviklingsaktiviteter, der efterfølgende vil kunne danne grundlag for projekter. Overordnet skal initiativerne forholde sig til Syddanmarks udfordringer og understøtte udviklingen af Det innovative Syddanmark som basis for Det gode liv. Parternes engagement er helt afgørende.

I det videre arbejde vil kvaliteten herudover blive holdt op mod følgende 3 kriterier:

Grænseløst

For at spille på den globale bane skal regionen samarbejde, udvikle, øve indflydelse og bevæge sig på tværs af grænserne. Det være sig de geografiske, kulturelle, mentale såvel som kompetencemæssige grænser. At deltage i et bredere perspektiv end det regionale, dvs. både det nationale og interna-

tionale, er samtidig med til at sikre, at der er adgang til de nyeste innovationer og udviklingsmodeller, som kan implementeres regionalt.

Behovs- og brugerorienteret

For at kunne skabe en værditilvækst ud over det sædvanlige må vi være eksperter på kundebehov, forbrugere og borgere i såvel den private som den offentlige sektor og udvikle i et tæt samspil mellem myndigheder, leverandører, brugere og udviklere.

Unikt

Når vi skal leve af kreativitet og innovation må Syddanmark ikke udvikle sig til at blive ligegyldig for befolkningen og omverdenen. Dette er en risiko, som kan blive til virkelighed, hvis vi forfølger de samme spor som andre regioner. For at undgå dette kan f.eks. Blue Ocean Strategy værktøjet anvendes. Det hjælper til at vurdere og vælge, hvad der med fordel kan nedprioriteres, opprioriteres, fjernes og skabes for at skabe en lys fremtid for regionen. Et vigtigt spørgsmål er her: Hvad er unikt for Syddanmark, som ikke kan kopieres – naturmæssigt, kulturelt, erhvervmæssigt, videnskæssigt?

Arbejdet med initiativerne

De foregående afsnit lægger nogle rammer for initiativudviklingen, men fokus og proces indkredses nærmere af Region Syddanmark og de aktører, der engagerer sig i arbejdet med initiativerne under de enkelte temaer. Region Syddanmarks rolle vil have hovedvægt på procesfacilitering og levering af viden og analyser. Viden der kan fremme udvikling og udnyttelse af Syddanmarks rammebetingelser. Udkast til initiativbeskrivelser forventes drøftet i Den teknisk-administrative følgegruppe, Koordinationsudvalget og Regionsrådet i foråret 2011.